

existențiale și a complexității relațiilor o-menești, creator dovedit al unui teatru de stări și inamic declarat al teatralismului, al jocului cu efecte și soluții de efect. Pleoaria lui Alexa Visarion pentru „un joc curat”, despuiat de balastul deprinderilor consacrate, invitația la o abordare curajoasă, inedită, potrivnică stereotipilor comportamentale, n-a găsit, în acest spectacol, o adeziune totală din partea distribuției; distribuție, după părerea mea, nu lipsită de erori (un personaj ca Lidia Pavlovna pretinde alte culori caracterologice, un alt contur sullețesc) și desfășurată pe un teren minat; ceea ce numim aici mine au fost, probabil, considerate ca bune muniții pentru câmpul luptei scenice, motiv pentru care s-a și apelat la forțe actricești din afara colectivului teatrului (Valeria Seciu, Victor Rebengiu etc.). Dar *Barbarii* ne-a demonstrat extrem de limpede că, pentru reușita unui spectacol de teatru, pentru susținerea unei concepții scenice, rămâne esențial (adevărat și banal) spiritul de echipă, gândirea comună și devotată (care nu implică, neapărat, unitatea de generație) exprimării imaginii globale. Este adevărat că procedeul „împrumutului” de actori este destul de răspândit în teatrele buceureștene și, uneori, chiar cu bune rezultate pentru „fața” respectivelor montări; și aici asistăm la excelente interpretări solistice de performanță, adevărate studii de rol (George Constantin — un fermecător și trist Țiganov; Valeria Seciu — fascinantă, strălucitoare Monahova; Ioana Manolescu — fragilă-egoistă Anna Feodorovna; Victor Strengaru — năucit și năucitor Grișa), dar, toate, pulverizate prin lipsa unor relații unificatoare. Pe scenă rămâne desenul acestor admirabile personaje, portrete colorate și nuanțate, dar care nu izbutesc, la un loc, să compună o lume și o atmosferă; o lume grosolană, cufundată într-o promiscuitate agresivă, în sălbăticie sufletească și obtuzitate spirituală, luncă a provinciei, deopotrivă de primitivă și de cruntă ca și cea a „metropolei”, la fel de feroce, bîntuită de simțul destructiv al posesiunii și reprezentată de ingineri. „Vechea” și „noua” Rusie se întilneau, la fel de neputincioase, în ajunul revoluției, dovedind același spirit „barbar” al nesocotirii valorilor umane, spirit demascat cu înverșunare de Gorki în această piesă, mai puțin gorkiană și mai mult eheviană, descinsă, parcă, din Ostrovski și hrănită cu seve tolstoiene, piesă deloc lesne de montat și, mai ales, deloc lesne de modelat într-o mare și cuprinzătoare metaforă realistă. Cîrmele dintr-o asemenea frescă am văzut, totuși: venirea inginerilor (în actul I), petrecerea jalnică (actul II), beția „filosofică”, timpă (actul III), cu acea muzică ce înecă totul în valuri de inconștiență; apoi, sfîrșitul, jucat intens, curat, pe pragul greu de pașit dintre tragic și ilar, moment realizat cu dezinvolură de Victor Rebengiu (Cerkun), pentru a încheia re-

prezentarea cu un final à la Cehov, în reușirea protagoniștilor în ritualul ceștii cu ceai.

Barbarii ar fi putut deveni un eveniment artistic al acestui an teatral, dacă întîlnirea dintre actorii reuniți aici și Alexa Visarion s-ar fi desfășurat sub zodia spiritului de echipă, sub semnul marilor corespondențe.

Mira Iosif

TEATRUL „ION VASILESCU”

NEVESTELE VESELE DIN WINDSOR

de Shakespeare

Data premierei: 7 mai 1976.

Regia: ION COJAR. Scenografia: DAN NEMȚEANU și LIDIA RADIAN. Traducerea: FLORIAN NICOLAU. Adaptarea: ION COJAR. Muzica: CAMELIA DĂSCĂLESCU.

Distribuția: ALEXANDRU GIUGARU (Falstaff); CORNEL CONSTANTINIU (Fenton); CORNEL GIRREA (Shallow); MIHAI DOBRE (Slender); BORIS OLINESCU (Ford); DINU CEZAR (Page); DIMITRIE DUNEA (Doctorul Caius); CONSTANTIN RĂȘCHITOR (Hugh Evans); STELIAN CREMENCIUC (Hangiul); SORIN POSTELNICU (Bardolph); ION NICIU (Pistol); FLORIN CRĂCIUNESCU (Nym); LUCIA DARAC (Robin); TRAIAN PĂRUȘ (Simple); AUREL TUNSOIU (Rugbi); MARIETA LUCA, CRISTINA DELEANU (Doamna Ford); SANDA MARIA DANDU, DOMNIȚA MĂRCULESCU (Doamna Page); ADINA POPESCU (Anne Page); MIHAELA DUMRRĂVĂ (Doamna Quickly); ION DONDOȘ (Mireasa); MIRCEA PETCULESCU (Robert); TOMA VASILE (John).

Ce legende, ce anecdote vor fi circulat pe seama lui Sir John Falstaff, viteazul căpitan din vremea războiului de o sută de ani, eroul de la Azincourt și al faimoasei „bătălii a heringilor”, ce cronică, mai mult sau mai puțin apocrifă, îi va fi căzut în mină

Sus : Alexandru Giugaru (Falstaff),
Sanda Maria Dandu (Doamna Page)
și Marieta Luca (Doamna Ford)

Jos : Ion Niciu (Pistol), Florin Crăciunescu (Nym) și Alexandru Giugaru
(Falstaff)

marelui Will, sau ce apetit de ... demitizare l-o fi determinat să dea viață uneia dintre cele mai contradictorii, față cu adevărul istoric, personalități din toată fresca personajelor sale dramatice? E greu de spus; ceea ce știm, însă, cu siguranță, e că personajul cu pricina s-a bucurat de un asemenea succes la apariția lui în *Henric al IV-lea*, unde era un fel de Figaro al prințului Hall, încât dramaturgul a primit comanda de a realiza, neîntârziat, încă o lucrare înfățișându-l pe simpaticele cavalier.

În două săptămâni, *Nevestele vesele...* vedea lumina rampei. La dimensiunile genului, firește, comedia de cavalierul cel burtos e departe, însă, de a fi cea mai izbutită din repertoriul shakespearean: față de fermecătorul acord de subtilitate, de gingășie, de lirism, în contrapunct cu hazul gros, cu vorba truculentă, cu situațiile bufice, cele dintii apar, aici, estompate pînă la dispariție. Intriga însăși — sprijinindu-se pe două idei care, parcă, nu prea „fac masă”, aceea a sancționării geloziei și aceea a batjocoririi năravurilor lui Falstaff — e departe de sclipitoarea vervă dramatică a autorului, surprinzătoarele răsturnări de situații lipsesc, ba chiar repetarea farselor jucate cavalierului dă o senzație de oboseală. Intriga, zic, nu e deloc cea din *Comedia erorilor* sau din *Mult zgomot pentru nimic*, iar dialogul, cu foarte rare excepții, nu e deloc cel din *Îmblinzirea scorpiei* sau din *Bine-i ce sfinșeste bine*. „Cîrligul” comicului de limbaj, realizat prin doctorul franțuz și preotul gal, e de calitate a celuiia pe care orice povesti-

tor de anecdote îl practică, relatănd „una cu un ardelean” sau „una cu un grec”; singur, actul final amintește, ca un ecou întîrziat, feeria *Visului unei nopți de vară* și o vestește, cumva, pe cea din pădurea Arden.

Față cu textul acestei comedii și sâstisit, pe bună dreptate, de excesele de clovnerie cărora nu o dată, în ultima vreme, le-au căzut victimă clasicii dramaturgiei românești și universale, experimentatul regizor Ion Cojar l-a citit cu multă grijă de a doza cum se cuvine frîna și accelerația la un motor atît de puternic și de nervos cum e, în general, un text shakespearean. Din păcate, însă, am impresia că dozaajul nu a fost cel adecvat. Două numai sînt, în piesa noastră, punctele de sprijin menite să susțină toată desfășurarea acțiunii: băgarea cavalerului în coș și feeria finală. Or, cel dintîi fiind tratat, cum spuneam, și spre cînstea regizorului, cu, poate, prea multă discreție, toată sarcina a fost reportată pe cel de-al doilea, unde, însă, nu a fost găsită modalitatea potrivită, care, îmbinînd liricul cu grotescul, să dea, într-adevăr, o cădere de cortină ca o jerbă de seîntei dintr-un foc de artificii.

Strunindu-și el însuși un temperament prea generos, Alexandru Giurgaru, în grija de a evita îngroșarea de prost-gust la care rolul l-ar fi putut ispiți, ne-a dat un Falstaff mai degrabă ostenit de cite le-a făptuit (bănuim) înainte de ridicarea cortinei, decît cinic, muieratic, lacom de bani și, totuși, simpatie prin franchețea spiritului său autocritic.

Și-au îndeplinit conștiințios obligațiile de serviciu „windsoreni” Boris Olinescu (Ford), Dinu Cezar (Page), Cornel Girbea (Shallow), Stelian Cremcîncu (Hangiul) și „windsorenele” Adina Popescu (Anne Page), Marieta Luca (Doamna Ford). Corect în rol, Dimitrie Dunea (Doctorul Caius) și, mai mult caraghios decît comic, Constantin Rășchitor (Sir Hugh Evans). Se fac remarcate Sanda Maria Dăndu (Doamna Page) pentru caracterul aerat al interpretării, și, dacă ne gîndim ce eforturi i-a cerut deghizarea, Mihaela Dumbravă (Doamna Quickly).

Un izbutit triptic de pungași itineranți medievali, trecînd lesne de la un stăpîn la altul și nesfiindu-se să-l trădeze fără scrupule pe cel dintîi pentru cel de-al doilea, ne-au dat Florin Crăciunescu (Nym), Ion Niciu (Pistol), Sorin Postelnicu (Bardolph). Decorul — semnat de Lidia Radiau, plăcut la privit, dar, prin relativa lui îngheșuală, obligîndu-i, la rîndul lor, și pe actori la o oarecum înconfortabilă mișcare în scenă — mi s-a părut, totuși, sugestiv pentru orașelul acela de semiprovincie, unde distanța de la o ușă la alta e dimensionată exact atît încît fiecare să nu întîrzie să afle ce se petrece îndărătul ușii vecinului.

Radu Albala

TEATRUL NAȚIONAL
DIN CRAIOVA

OMUL DE ZĂPADĂ

de A. de Herz

Data premierei: 6 aprilie 1976.

Regia: VALENTINA BALOGH. Scenografia: VASILE BUZ.

Distribuția: ION PAVLESCU, REMUS MĂRGINEANU (Mitiță Pietreanu); VALERIU DOGARU (Mihai Corvin); DAN WERNER, LUCIAN ALBANEZU (Doctorul); EMIL BOROȘGHINĂ (Aurel Ronea); PETRE ILIESCU ANATIN (Ilie); VIORICA POPOSCU (Lucreția Pietreanu); IOSEFINA STOIA (Matilda Cerculescu); MIHAELA ARSENESCU (Viorica); GEOBGETA LUCHIAN, ILEANA SANDU (Silvia Ronea); CONSTANȚA NICOLAU (Servitoarea).

Un gest cu aparență pioasă, reprezentarea unei piese de A. de Herz, s-a transformat într-o plăcută surpriză. Asimilat dramaturgiei mărunte de la începutul secolului, cu aplecare specială pentru comedia mondenă, Herz părea să mai intereseze doar pe istoricii de teatru. După trei decenii și jumătate de la moartea sa, teatrul care l-a cunoscut și în ipostază directorială (1930—1935) restituie spectatorilor, curajos, o piesă reprezentativă.

Textul a revenit unei bune practiciene, Valentina Balogh, regizoare cu lectură atentă și pătrunzătoare, fără maliții gratuite în fața unor mărunte naivități, prin ele însele, savuroase. Dacă piesa nu are adîncime, are, în schimb, acea vioiciune a replicii și a situației, caracteristică vodevilului franțuzesc. Sub raportul construcției, Herz este un înzestrat om de teatru, cu știința animării unor personaje, cu inteligența unui dialog spumos, personaj întru-o atențosă ce ține de registrul divertismentului literar. Toate aceste calități teatrale au fost fructificate din plin de regizoare. Scenografia lui Vasile Buz, senină și teatrală, se inspiră cu gust din uitate poze de familie. Povestea îndrăgostitului care simulează un accident de automobil, pentru a pătrunde în casa iubitei măritate cu altcineva, sfîrșește prin „lovitura de teatru” a unei căsătorii ne-